مبتکران

اتّصالات دو حرفی

خودآموز خطّ تحریری ۱

آسان بیاموزیم زیبا بنویسیم

ساده جامع اصولی

خطّ و تألیف
علیرضا بابایی

برای تمام رده های سنّی

آسان بیاموزیم زیبا بنویسیم

اتّصالات چند حرفی

خودآموز خطّ تحریری

ساده جامع اصولی

برای تمام رده های سنّی

خطّ و تألیف

علیرضا بابایی

سرشناسه	: بابایی، علیرضا
عنوان و پدیدآور	: خودآموز خطّ تحریری ۱ / تألیف : علیرضا بابایی
مشخصات نشر	: تهران؛ مبتکران ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	: ۵۶ص.: مصور،جدول، نمودار
شابک	: ۳ - ۱۲۱۵ - ۰۷ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا.
موضوع	: خط نستعلیق - - راهنمای آموزشی.
موضوع	: خوشنویسی - - راهنمای آموزشی.
رده‌بندی کنگره	: ۴۱۷۶۳۲ / د / ۲۶ / ۳۰۶۰ LB
رده‌بندی دیویی	: ۳۷۲ /۲۴۰۷۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۸۴۷۸ – ۸۸ م

مبتکران (پروانه نشر: ۱۶۷/۱۰۲) پیشروان (پروانه نشر: ۲۶۲۳)

خودآموز خطّ تحریری (۱)

خطّ وتألیف: علیرضا بابایی

دبیرمجموعه: خسرو داودی

خوشنویسی روی جلد وطراحی صفحات: علیرضا بابائی

خوشنویسی مقدمه: فاطمه وصال

صفحه‌آرایی: محمود رحیمی عهد

طراحی جلد: علی احمدی

نوبت چاپ: دوم ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۲۰۰جلد

لیتوگرافی: مبتکران

چاپ: گلشن

قیمت: ۳۵۰۰ تومان

مرکزپخش: تهران میدان انقلاب، خیابان فخررازی،خیابان نظری، پلاک ۵۹،کدپستی ۱۳۱۴۷۶۴۹۶۱

تلفن: ۶۱۰۹۴۰۰۰ دورنگار ۶۱۰۹۴۱۵۵ www. mobtakeran.com

"ای نور چشم من سخنی هست گوش کن"

هنرآموز ارجمند؛

مجموعهٔ خودآموز «خطّ تحریری» که از نظرتان میگذرد، حاصل تلاش و تجربهٔ چندین سالهٔ نگارنده است که در سالهای تدریس در مدارس، آموزشگاهها و کلاسهای انجمن خوشنویسان همواره شاهد مشکلات عدیدهٔ هنرجویان در نوشتن خطّ تحریری در گروههای مختلف سنّی بوده است. کمبود رسم الخط های مفید، عدم تشکیل کلاسهای تخصّصی خطّ تحریری و پرداختن آموزشگاهها به تدریس قلم درشت، دشواریها را در این زمینه دوچندان کرده است. نظر به اینکه در حال حاضر به علّت گرفتاریهای موجود، بسیاری از هنردوستان اعم از نوجوان، جوان و بزرگسال فرصت

استفادهٔ حضوری از کلاس، اندازند بر آن شدم که با تهیّه و تدوین این مجموعه، گامی در جهت

استفادهٔ غیرحضوری علاقمندان بردارم که صد البتّه این امر بدون یاری همسر ارجمندم؛

خانم فاطمه وصال میسّر نمی شد .

علیرضا بابایی

تهران ۱۳۸۸

اهمیّت خوشنویسی :

در باب ضرورت و اهمیّت زیبانویسی از دیرباز سخن بسیار رفته است؛ نقدها و بررسی‌های کارشناسان فن و روایات منقول از بزرگان علم و دین، همه حاکی از آن است که به قدر نیاز به این موضوع پرداخته شده است.

امّا آنچه از دید نگارنده ضرورت پرداختن به این مهم تلقّی شده، وجه اجتماعی آن است. امروزه ما شاهد گروه کثیری از افراد جامعهٔ خود، هستیم که از دست خطِ خویش رنج برده و بدلایل متعدّدی از جمله عدم آموزش صحیح در مدارس، خطّ زیبایی ندارند. اغلب این افراد متناسب با حرفه و یا تحصیلات خود، پس از گذشت زمان زیادی از دوران نوجوانی، به فکر اصلاح خطّ خویش می‌افتند.

پس برای دوستان عزیز نوجوان، بهتر است که از همان ابتدای تحصیل به خطّ خود اهمیّت داده و زیبانوشتن را به طور جدّی دنبال کنند تا در آینده، دچار این قبیل مشکلات نشوند.

هنرجویان گرامی: تمرین خوشنویسی نیز مانند بسیاری از کارهای دیگر روش خاص خود را دارد؛ بنابراین نباید تصوّر شود که با ثبت نام در کلاس و یا خرید کتابهای آموزشی بدون در نظر گرفتن روش تمرین، می توانید به خطّی خوش دست پیدا کنید. پس با رعایت اصول نوشتن و کمی صبر و حوصله، به هدف خود خواهید رسید. بنابر آنچه گفته شد قبل از شروع تمرین به این نکات توجّه نمایید:

* مهمترین نکته در هر کاری داشتن انگیزه و هدف است. هر قدر انگیزهٔ شما قوی تر و در رسیدن به هدفتان ثابت قدم تر باشید، زودتر به آن خواهید رسید.

* هر روز تمرین کنید، زیرا کلمات با تکرار اصلاح می شوند.

* برای شروع، ۱۵ دقیقه در روز تمرین کنید، تا به نوشتن عادت کنید، پس از یک یا دو هفته، روزانه ۵ دقیقه به تمرین خود اضافه کنید تا تمرین شما به یک ساعت برسد، (دو بخش نیم ساعته) با این روش حوصلهٔ شما برای نوشتن افزایش می یابد.

* کلمات به آرامی اصلاح می شوند پس با مشاهدهٔ تغییرات مختصر در نوشته های خود ناامید نشوید.

* تمرینات را با ذکر تاریخ نگه دارید و هر ماه نوشته های خود را با اوّلین صفحات مقایسه کنید.

زیرا با مشاهدهٔ پیشرفت خود اشتیاق بیشتری برای ادامهٔ کار پیدا خواهید کرد.

* صاف بنشینید و دفتر و کتاب را مستقیم جلوی دید خود قرار دهید. چپ دست ها

می توانند دفتر را کمی مایل قرار دهند.

* با مداد معمولی HB نوشته و آن را محکم به دست نگیرید؛ فشار دست هر چه کمتر باشد

دیرتر خسته می شوید.

* از پاک کن استفاده نکنید زیرا کلمات باید مرتّب با سرمشق و کلمات قبل از خود مقایسه شوند.

* تمرینات از روی سرمشق باشد و از تمرین ذهنی اجتناب کنید.

* قبل از نوشتن هر کلمه با دقت آن را دیده آنگاه به آرامی بنویسید.

* برای نوشتن هر کلمه سه چیز را در نظر بگیرید: شکل، اندازه و خطّ زمینه.

* تمرینات کلمه به کلمه باشد. مثلاً، کلمهٔ «ما» را خوب تمرین کرده سپس کلمهٔ دیگری را انتخاب کنید.

* با دقّت و با حوصله بنویسید. حجم تمرینات اهمیّتی ندارد، بلکه اهمّیت در یادگیری است.

* تمرین سه بخش است: مشق نظری؛ یعنی با دقّت جزییات یک کلمه را ببینید. مشق قلمی؛ یعنی آنچه را با دقّت دیده اید اجرا کنید. مشق خیالی؛ یعنی پس از فراگیری، بدون سرمشق بنویسید.

* استفاده از کاغذ پوستی مؤثّر است. کاغذ پوستی را بر روی کلمه ای بگذارید، سپس چندبار با دقّت آن را بنویسید، آنگاه در دفتر تمرین آنچه را یاد گرفته اید، تمرین کنید.

* سرمشق ها از حروف و کلمات آسان شروع و به تدریج مشکل تر می شوند.

* بعد از آموختن حروف و کلمات، آنها را به ذهن بسپارید و جایگزین حروف و کلمات گذشتهٔ خود نمایید.

* برای توضیح حروفِ مشابه، یکی از آنها انتخاب شده است. «ر، ز، ژ، س، ش، ...»

تعریف برخی از اصطلاحات در خوشنویسی

خطّ زمینه یا کرسی : تمامی حروف نسبت به خطّ زمینه جای مشخصی دارند که بطور کلّی به این صورت است . حروف زیر خط ۳ دسته هستند : ۱) دایره ها ۲) حرفِ "م" ۳) "ر" شمشیری مثال : "تن ، بم ، هر" قسمتی از این حروف زیر خط نوشته می شود . بجز این ۳ دسته بقیّهٔ حروف بالای خطّ کرسی می باشند .

کشیده : برای زیبایی و استراحت چشم در جملات از کشیده استفاده می کنیم .

دندانه شاخص یا بارز : یعنی مشخّص نمودن دندانه ها برای آسان خواندن و نوشتن و نیز تفکیک آنان از هم . چنین (دندانه شاخص)

دُور یا قوس : خطّ نستعلیق بر اساس قوس طرّاحی شده است . بعضی از حروف مانند دوایر "ن ، ص" کاملاً قوس دار هستند . برخی مانند حروف تخت " ب ، ک ، ف " دارای قوس کم تر و سطح بیشتری هستند . حتّی حرفی مانند "الف" نیز دارای قوس مخفی میباشد : ا

حروف بالا رونده : حروفی هستند که تقریباً به شکل عمود و به طرف بالا حرکت می کنند.

"ا ، د ، ک ، ل ، دندانهٔ شاخص" البتّه منظور نوع چسبیدهٔ آنان است. "با ، بد ، بک ، ..."

بستن سطر : آخرین حرف یا کلمه در سطر را بالاتر از خطّ زمینه می نویسیم که به معنای پایان جمله است.

ادب آداب دارد.

دایره : مانند "ن ، ل ، ی" به قسمتی از این حروف که مانند دایره است گفته می شود.

شیب : بیشتر حروف و کلمات دارای شیب هستند. شیب باعث زیباتر شدن کلمات می شود.

تناسُب : تمامی حروف و کلمات باید متناسب با یکدیگر نوشته شوند. حروف هم جنس کاملاً

مانند هم و بقیّهٔ حروف باید متناسب با یکدیگر نوشته شوند.

فاصله : برای خوانایی و زیبایی بیشتر در جملات رعایت فاصلهٔ مناسب اهمّیت بسیاری دارد.

ترکیب : یعنی چیدن حروف و کلمات کنار یکدیگر بر اساس قوانین خوشنویسی که به برخی

از آنان اشاره شد.

توضیح :

* تا آنجا که میسّر بوده در نظر داشته‌ام توضیحات را به شکلی ساده بیان کنم تا مورد استفاده همگان قرار گیرد.

* از کم و زیاد کردن فشار دست (نوشتن به روش قلم درشت) پرهیز شده است.

* دبیران هنر میتوانند با نظر و سلیقهٔ خود برای پایه‌های مختلف از این مجموعه استفاده کنند.

* در ادبیّات فارسی سرهم نوشتن برخی از حروف و کلمات جایز نیست ولی در خوشنویسی می‌توان برحَسب موقعیّت سرهم نویسی کرد: پیچیدگی ها پیچیدگیها

* و نیز در نگارش جدید بجای همزه از حرفِ «ی» استفاده می‌شود امّا در خوشنویسی بنا به ضرورت می‌توان از همزه استفاده نمود: همه‌ی همهٔ

اتّصالات دوحرفی

مایل به راست

مایل به چپ

عمود — روی خط زمینه

«الف» متصل ا ← کمی مایل به راست

«ب پ ت ث»

شیب کمتر — کوتاه — شیب بیشتر — بلند یا کشیده

د دال تنها — ـد دال چسبان شبیه به ر

رِ خنجری

رِ شکاری کمی بلندتر از رِ تنها — موازی

رِ خنجری — راز — رِ مرغ

هر سر ← رِ شمشیری — نیمی بالا و نیم دیگر زیر خط زمینه

رِ پله‌ای مانند: بر — روی خط زمینه — قوس‌دار

همیشه توپُر ← و — نقطه + رِ خنجری

با دقّت از روی سرمشق بنویسید :

آ آ آ آ آ   آ

ـــ ـــ ـــ ـــ   ـــ

ـــ ـــ ـــ   ـــ

د د د د د د د د د د   د

ر ر ر ر ر ر ر ر ر   ر

و و و و و و و و و و   و

در   بر   ما   بد   هر   سر

در   بر   ما   بد   هر   سر

حرف «ب» در حالتِ کوچک به شکلِ دندانه است.

دندانه‌ها در اوّل و وسطِ کلمه مورد استفاده قرار می‌گیرند: با بینا

حروف «د، ر، و» هم اندازه هستند: دور

بادقّت از روی سرمشق بنویسید:

ا ب ح د ر ه ک

ا ب ح د ر ه ک

س ـس ص ط ع ف

س ـس ص ط ع ف

ق ل م ن و ی ے

ق ل م ن و ی ے

یارب از ابر هدایت برسان بارانی

"ح" جیمی با دایره معکوس
قوسی شبیه به "تخم مرغ"

در خوشنویسی
دایره گفته می‌شود
اما قوس آن بیضی شکل است

" ج چ ح خ " چهار حرف از الفبای فارسی

۳ ۲ ۱
ح

حـ موازی — معمولاً وقتی به سمت جلو می‌رود یا به کشیده وصل می‌شود: حو حا

حـ موازی — ح + حروف بالارونده ← خانه

حـ موازی — اتّصال + ح + ر ← سحر

حـ خمیده — ح + (ه / ی / ـــ / ح / م) ← ناجی

حـ صاف / کاملاً افقی — اتّصال + ح + حروف بالارونده ← محا

حـ صاف / شیب دار — اتّصال + ح + کشیده ← سحا

با دقت از روی سرمشق بنویسید :

ح حو حا حا محا خانه ناجی سحر

اتّصالِ "ح" به "ر" به سه شکل می‌باشد. حر حر حر

در این شکل "ح" که حرف "ح" صاف نوشته می‌شود دو اتّصال دیگر نیز صاف و

اُفقی می‌باشند. حرف + ح + ه ← بچّه حرف + ح + ن ← سخن

بادقّت از روی سرمشق بنویسید :

حا حب حد حر حر حس حس

حا حب حد حر حر حس حس

حح حص حط حع حف حق حک

حح حص حط حع حف حق حک

حل حم حن حو حه حی ــح

حل حم حن حو حه حی ــح

برچین حجاب از رُخ زیبا و زلف یار

"س" دندانه دار

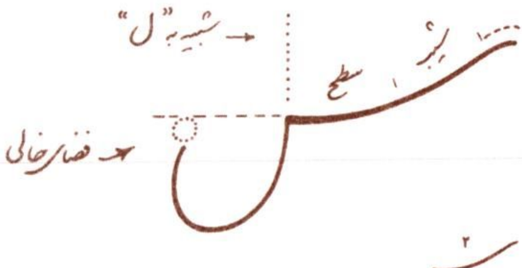
س ش

س

ستـ س + حروف بالارونده ← سا سین

سبـ شبیه به عدد ۷ س + ب ← سب

سحـ قوس به سمت چپ س + ح ← سح

"س" کشیده

س

"س" کشیده + حروف بالارونده ← سـد "شیب کشیده کم می‌شود"

بادقّت از روی سرمشق بنویسید :

س س س س س س

ســس ســس ســس ســس

ســ ســ ســ ســ ســ ســ ســ ســ

ســ ســ ســ ســ ســ ســ ســ ســ

ســ ســ ســ ســ ســ ســ ســ ســ

سا سا سا سا سا سا سا

سـ سح سین ســد

سـ سح سین ســد

اتّصالِ "س" به "ر" شمشیری به این صورت است :　　　شتر ← قوس‌دار

س + (ص ، ق ، ن ، ع ، ط ، ف ، د) ← هر سه دندانه تیز است

سص ، سق ، سن ، ...

با دقّت از روی سرمشق بنویسید :

سا　سـ　سد　سر　سس　ســس　سح

سا　سـ　سد　سر　سس　ســس　سح

سص سط سف سق سن سو سه

سص سط سف سق سن سو سه

سع سک سل سم سی سے

سع سک سل سم سی سے

در خاک سر برآرم و پرسم نشان دوست

«ص ض»

۱ ۲ ۳ ۴ ص

«ص» + حروف بالارونده ← صـ (قوس دار) صا

«ص» + کشیده ← صـ (تیز) صد

«ص» + (ح / م / ر / ی) ← (دندانه قوس دار) صح صم صر صی

مانند کلاه الف ←

«ص» در وسطِ اتّصال ← تصویر فیض

نادرست ← درست ← (۱) (۲) ← برداشتن دست

با دقّت از روی سرمشق بنویسید :

ص ص ص ص ص ص

صـ صـ صـ صـ صـ صـ صـ

صـ صـ صـ صـ صـ صـ صـ

صا صا صا صا صا صا

صد صد صد صد

صر صر صر صر صر صر

صح صم صی تصویر فیض

صح صم صی تصویر فیض

حرف "ص" از حروفی است که از سمتِ راست به آن کشیده وصل نمی‌شود :

فسص نادرست امّا اگر بین کشیده و حرفِ "ص" یک حرف قرار گیرد

آن کشیده درست است : فسیض

بادقّت از روی سرمشق بنویسید :

صا صب صح صد صر صس صع

صا صب صح صد صر صس صع

صص صط صف صق صو صل صـــل

صص صط صف صق صو صل صـــل

صک صم صن صه صی ــصے

صک صم صن صه صی ــصے

روز وصل دوســـتداران یاد باد

"ط ظ"

ط + ب ← ط ب

"ط" + (ح، م، ی) ← طم

"ط" + حروف بالارونده ← قوس دار

"ط" + ر ← طر

"ط" در وسط اتصال ← حط

نادرست ← حط خ خط ← برداشتن دست

با دقّت از روی سرمشق بنویسید :

ط ط ط ط ط ط ط ط

طا طا طا طا طا طا طا طا

ط ط ط ط

طر طر طر طر طر طر طر طر

طم طم طم طم طم طم طم طم

طه طه طه طه طه طه طه طه

ط طم خط مطر محیط

ط طم خط مطر محیط

قانونِ وصل شدن کشیده از سمتِ راست به "ط" مانند "ص" می‌باشد :

محیط نادرست محیط درست

ط + ه ← طه ← مانند کلاه الف

با دقت از روی سرمشق بنویسید :

طا طب طح طد طر طس طس

طا طب طح طد طر طس طس

طع طف طق طل طم طن

طع طف طق طل طم طن

طک طگ طو طه طی ـطے

طک طگ طو طه طی ـطے

مُطرب جهتاب رو آنچه شنیدی بگو

شبیه به تخم مرغ

"ع غ" ۱ ۲ ۳ ع

ع + کشیده ← عـــد ع

ع + حروف بالارونده ← عا عل

قوس

ع + (سایر حروف) ← عو عـ

قوس دار عم عی

"ع" وسط قوس دار تو پُر

تعلّق معـدّل

"ع" آخر دو قسمت مساوی تبلیغ

بادقّت از روی سرمشق بنویسید :

ع ع ع ع ع ع ع

ع ع ع ع ع ع ع

ع ع ع ع ع ع ع

ع ع ع ع ع ع ع

ع ع ع ع ع ع

عا عا عا عا عا عا عا

عو عـــد عی عل تعلّق معـــدّل تبلیغ

عو عـــد عی عل تعلّق معـــدّل تبلیغ

ع + ه ← عه ← مانند کلاهِ الف   مزرعه

باید دقّت داشته باشیم برای نوشتن "ع" وسط، باید اندازه آن را طوری در نظر بگیریم

که خیلی از (د، ر، م، ق، ف) بزرگتر نباشد :   معاف (درست)   معا (نادرست)

بادقّت از روی سرمشق بنویسید :

عا   عب   عج   عد   عر   عس   عس

عا   عب   عج   عد   عر   عس   عس

عص عط عع عق عف عف عل

عص عط عع عق عف عف عل

عم عن عک عو عه عی ے

عم عن عک عو عه عی ے

عاقل آنست که اندیشه کند پایان را

"ف" در حالتِ تنها تو پُر است : برف

"ف" بزرگِ چسبان، تو خالی است : حریف

"ف" و "ق" کوچک در اوّلِ اتّصال تو پُر است : فعّال مراقب

"ف" و "ق" کوچک در وسطِ کلمه تو خالی است : هفت مقدار

"ق" بزرگ، چه تنها باشد چه چسبیده، تو پُر است : فرق حق

با دقّت از روی سرمشق بنویسید :

ف ف ف ف ف

ـف ـف ـف ـف

ق ق ق ق ق ق

حریف حریف حریف حریف

مقدار مقدار مقدار مقدار مقدار

حق حق حق حق حق حق

برف فعّال هفت فرق مراقب

برف فعّال هفت فرق مراقب

"ف ، ق" در اوّل و وسطِ کلمه کاملاً شبیه به هم نوشته می شوند .

کشیده از راست به "ف" بزرگ می چسبد . سـف (نادرست) سـف (درست)

قانون بالا برای "ق" بزرگ هم اجرا می شود. حلـق خلـق

با دقّت از روی سرمشق بنویسید :

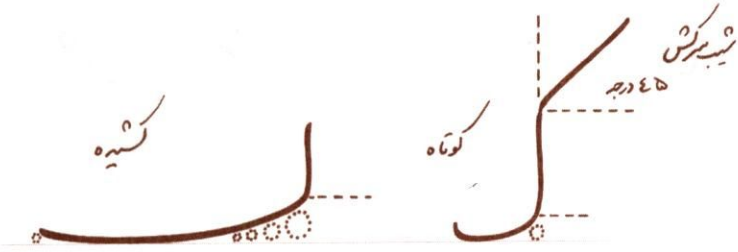
س ص ط ف ع ق و

س ص ط ف ع ق و

ک ل م ن ه ی ے

ک ل م ن ه ی ے

یک لحظه دیدنت تلافی صدساله فُرقت است

"ک گ" ا ۱ ل ۲ ک ۳

ک + (ا ، ل ، ک) ← کا کل کک

"ک" خمیده یا دالی در اوّل ← کر ۱ د ۲ ر

"ک" خمیده در وسط ← نگه

"ک" در آخر کلمه ← بک   با + ب = باک

الفِ "ل" از الفِ معمولی کمی بلندتر ←

"ل" در آخر کلمه ← کل

← فاصله تا خطّ زمینه

بادقت از روی سرمشق بنویسید :

ک ک ک ک ک ک

گ گ گ گ گ

ل ل ل ل ل ل

کا کا کا کا کا کا

کر کر کر کر کر کر

بک بک بک بک بک

گل گر نگ کودک تگرگ نگه

گل گر نگ کودک تگرگ نگه

ک + م + (ا، ک، ل) ← کما شبیه به «ح» کما کمال کمک

ل + ح ← لح خمیده و مایل به راست صالح الحمد

الله از زیبایی‌های خط نستعلیق است، در هیچ جای (ل، ه) را به این صورت نمی‌بینیم.

با دقت از روی سرمشق بنویسید:

لا کا لب کب لد لر لح کح

لا کا لب کب لد لر لح کح

لس لص لط لع له لق لف گل

لس لص لط لع له لق لف گل

کک کف لم کو لن کن لی ـے

کک کف لم کو لن کن لی ـے

دیگر بگوشم و مشغول کار خود باشم

شیب دار — م — قوس تا خط زمینه

عمود ←

همیشه سر بالا و توپر

۱ ۲ ۳

شبیه به عدد ۸

۱ ۲

مو ← مـ ۸

"م" + حروف بالارونده ← مد ما

"م" + (ح ، م ، ی ، ے ، ه) ← مـ مهر

کشیده + "م" ← سـم عمر سم

اتّصال + م + (حروف بالارونده) به دو شکل است:

۱) سما ممکن

۲) سما ممکن

با دقّت از روی سرمشق بنویسید :

م م م م م م

م م م م م م

م م م م م م م

م م م م م م

ما ما ما ما ما ما

مو مو مو مو مو

مد سما ممکن عمر سم مهر

مد سما ممکن ممکن عمر سم مهر

" م " در تمامی حالات ، کوچک و بزرگ ، تنها و چسبیده ، سر بالا و توپُر نوشته می شود .

نادرست م ✳ ! م ← از زیر نقطه ، قوس را شروع می کنیم .

دندانه قبل از " م " به صورت قوس است . نما سمت ملتم

باد قت از روی سرمشق بنویسید :

ما مت مد مح مر مس مس

ما مت مد مح مر مس مس

مص مط مع مف مق مک

مص مط مع مف مق مک

مل مم من مو مه می مے

مل مم من مو مه می مے

رسید مژده که آمد بهار و سبزه دمید

تنها | دو چشم | وسط | ویرگول دار یا زنگوله دار | چسبان در آخر کلمه

ه ← ھ ← ـهـ ← ـهـ ← ـه

ه کوچکترین حرف می باشد ذرّه

ھ ۱ ۲ ۳ هـر

قوس دار

هٔ ۱ ۲ هفده

ھ دو های بر روی هم بهار

ـهـ ← بها

ـه ← که ← یک کلاه الف کوچک

کشیده + "ه" ← مدرسه

مانند "م" نوشته می شود

"ه" + (د، ک، ل، دندانه شخص) ← آهک شاهین

با دقّت از روی سرمشق بنویسید :

ه ه ه ه ه ه ه

هو هو هو هو هو هو

هـ هـ هـ هـ هـ هـ هـ

ـهـ ـهـ ـهـ ـهـ ـهـ ـهـ

ـه ـه ـه ـه ـه ـه

ـه ـه ـه ـه ـه

هفده هر نها بهار که مدرسه شاهین

هفده هر نها بهار که مدرسه شاهین

ه + ح ← هح هحر

ه + ر ← هر   ه + ا ← ها ها

ه + د ← هد   مانند ویرگول ← ها هد ← دو ویرگول روی هم

با دقّت از روی سرمشق بنویسید :

ها ها   هد هد   هر هر   هه هه   هس هس

ها ها   هد هد   هر هر   هه هه   هس هس

هب هج هص هط هع هف هک

هب هج هص هط هع هف هک

هق هل هم هن هو هی ـهـ

هق هل هم هن هو هی ـهـ

صاحب هنر نگیرد بر بی هنر بهانه

نقطه در وسط و روبروی انتهای دایره

انتهای دایره پایین تر

ا ن

"ن" در اوّل و وسطِ کلمه به صورت دندانه ← نان تنور

"ن" در آخر کلمه ← ں (درست) ں (نادرست) نازنین

ی

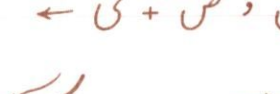
قوس انتهای "ی" کمی بیشتر از سایر دوایر

"ی" در اوّل و وسط کلمه به صورت دندانه ← یاور نیاز

"س" و "ص" + ی ← سی صی کاشی قاضی

"کاربرد در آخر جملات" "ی" معکوس

حالت دندانه دار این دو حرف مانندِ اتّصالات درس اوّل "ب پ ت ث" می باشد.

با دقت از روی سرمشق بنویسید :

ل ل ل ل ل

ی ی ی ی ی ی

ے ے ے ے ے

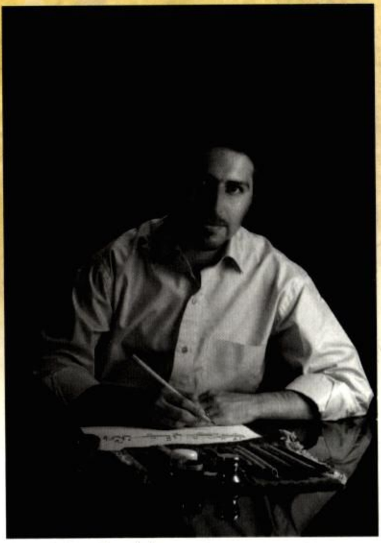
سی سی سی سی سی سی

صی صی صی صی صی صی

ں ں ں ں ں ں

یاور نیاز نان تنور کاشی قاضی نازنین

یاور نیاز نان تنور کاشی قاضی نازنین

علیرضا بابایی

متولد ۱۳۵۲ تهران

شروع فعالیت هنری : ۱۳۷۱

استادان : استاد اخوین، استاد مشعشعی، استاد فدائی منش

تدریس در انجمن خوشنویسان ایران ، مراکز هنری و مدارس از سال ۱۳۷۸

شرکت در نمایشگاههای گروهی انجمن خوشنویسان ایران ، وزارت ارشاد و . . .

اخذ درجه استادی در خط شکسته از انجمن خوشنویسان ایران در سال ۱۳۸۷

ISBN: 978-964-07-1215-3

9 789640 712153

انتشارات مبتکران www.mobtakeran.com

تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان وحیدنظری، پلاک ۵۹

کدپستی :۱۳۱۴۷۶۴۹۶۱ تلفن: ۶۴۹۱-۰۲۱ دورنگار: ۶۶۴۰۶۳۶۲

e-mail: info @ mobtakeran.com

مرکز پخش : تهران، صندوق پستی : ۱۵۹۶ - ۱۳۱۴۵

تلفکس: ۹۵ - ۶۶۹۵۴۳۹۳